

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยเรื่อง การประเมินผลนโยบายกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษาในโรงเรียนมัธยมศึกษาตอนปลาย จังหวัดเชียงใหม่ครั้งนี้ มีระเบียบการศึกษาเกี่ยวกับประชากร และกลุ่มตัวอย่าง การเก็บรวบรวมข้อมูล เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย และการวิเคราะห์ข้อมูล ดังรายละเอียดคือ

3.1 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

3.1.1 ประชากรในการศึกษาค้างนี้ ได้แก่

ก. ครูหรือเจ้าหน้าที่ที่รับผิดชอบงานกองทุนฯซึ่งเป็นคณะกรรมการพิจารณาให้กู้ยืมเงินเพื่อการศึกษาประจำสถานศึกษาที่เปิดสอนในระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย จังหวัดเชียงใหม่ จาก 43 โรงเรียน ๆ ละ 7 คน รวม 301 คน

ข. นักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 – 6 ในจังหวัดเชียงใหม่ที่ได้รับเงินกู้จากกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษา ปีการศึกษา 2542 ใน 43 โรงเรียน รวม 4,569 คน

3.1.2 วิธีการคัดเลือกกลุ่มตัวอย่าง

ก. ครูหรือเจ้าหน้าที่ที่รับผิดชอบงานกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษา ใช้วิธีการสุ่มตัวอย่างแบบเจาะจง (purposive sampling) โดยสอบถามจากครูหรือเจ้าหน้าที่ที่ได้รับมอบหมายจากทางโรงเรียนให้รับผิดชอบงานกองทุนฯ รวม 43 คน ซึ่งได้รับแบบสอบถามกลับคืนและมีความสมบูรณ์ทั้งสิ้น 42 ฉบับ

ข. นักเรียนที่ได้รับเงินกู้จากกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษา กำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่างโดยใช้สูตรในการคำนวณ (บุญธรรม กิจปรีดาวิสุทธิ, 2535 : 68) ดังนี้

$$n = \frac{N}{1 + Ne^2}$$

โดยที่ n = จำนวนกลุ่มตัวอย่าง

N = จำนวนประชากร

e = ความคลาดเคลื่อนของกลุ่มตัวอย่าง

โดยในการศึกษาค้างนี้ยอมให้มีความคลาดเคลื่อนในการสุ่มร้อยละ 5 คำนวณได้กลุ่มตัวอย่างเท่ากับ 367.80 จำนวน 368 คน จากนั้นทำการสุ่มตัวอย่างตามสัดส่วน (proportional allocation) จากประชากรที่เป็นนักเรียนผู้กู้เงินจากกองทุนฯในแต่ละโรงเรียน ซึ่งให้สูตรคำนวณขนาดของกลุ่มตัวอย่างในแต่ละโรงเรียน (กนกทิพย์ พัฒนาพิภพพันธ์, 2539 : 25) ดังนี้

$$n_1 = \frac{nN_1}{N}$$

โดยที่ n_1 = จำนวนตัวอย่างที่จะสุ่มจากกลุ่มตัวอย่างแต่ละกลุ่ม

n = จำนวนของกลุ่มตัวอย่างทั้งหมด

N_1 = จำนวนประชากรในแต่ละกลุ่ม

N = จำนวนประชากรทั้งหมด

จากนั้นทำการสุ่มตัวอย่างอย่างง่าย โดยการใช้ตารางเลขสุ่มจนครบตามจำนวนที่ต้องการ ซึ่งในการศึกษาค้างนี้ ได้รับแบบสอบถามในส่วนของนักเรียนผู้กู้เงินจากกองทุนฯคืนมาทั้งสิ้น จำนวน 348 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 94.57 ของกลุ่มตัวอย่าง ดังรายละเอียดในตารางที่ 3.1

ตารางที่ 3.1 การสุ่มตัวอย่างนักเรียนผู้กู้เงินจากกองทุนฯ จำแนกตามโรงเรียน

โรงเรียน	จำนวนประชากร ผู้กู้เงินกองทุนฯ	กลุ่มตัวอย่าง	จำนวนแบบสอบถาม ที่ได้รับกลับคืนมา
1. กาวิละวิทยาลัย	97	8	8
2. ยุพราชวิทยาลัย	245	20	20
3. วัดมโนทัยพายัพ	153	12	12
4. หอพระ	59	5	5
5. ดาราวิทยาลัย	88	7	7
6. ธรรมราชศึกษา	47	4	4
7. ปรีณสรอยแยลส์ วิทยาลัย	71	6	6
8. พระฤทธิเยียงใหม่	5	1	1

ตารางที่ 3.1 (ต่อ)

โรงเรียน	จำนวนประชากร ผู้กู้เงินกองทุนฯ	กลุ่มตัวอย่าง	จำนวนแบบสอบถาม ที่ได้รับกลับคืนมา
9. มงฟอร์ตวิทยาลัย	23	2	2
10. เรยีนาเซลิวิทยาลัย	5	1	1
11. วชิรวิทย์	58	5	5
12. วิชัยวิทยา	25	2	-
13. จอมทอง	160	13	8
14. เชียงดาววิทยาคม	260	21	19
15. อรุณทัยวิทยาคม	5	1	1
16. ไชยปราการ	112	9	9
17. ดอยเต่าวิทยาคม	75	6	6
18. ดอยสะเก็ดวิทยาคม	136	11	11
19. สองแคววิทยาคม	111	9	7
20. ฝางชนูปถัมภ์	302	24	24
21. รัชวิทยยา	159	13	13
22. พริ้ววิทยาคม	168	14	13
23. แม่แจ่ม	167	13	9
24. แม่แตง	59	5	5
25. แม่หอพระวิทยาคม	104	8	8
26. สันป่ายางวิทยาคม	48	4	3
27. เชียงใหม่มัธยม	79	6	6
28. นวมินทร์ราชูทิศ พายัพ	173	11	9
29. แม่ริมวิทยาคม	45	4	4
30. บ้านกาดวิทยาคม	184	15	15
31. ออนเหนือ	105	8	8
32. แม่อาลัยวิทยาคม	20	2	2
33. เวียงแหงวิทยาคม	40	3	3
34. สะเมิงพิทยาคม	99	8	8

ตารางที่ 3.1 (ต่อ)

โรงเรียน	จำนวนประชากร ผู้กู้เงินกองทุนฯ	กลุ่มตัวอย่าง	จำนวนแบบสอบถาม ที่ได้รับกลับคืนมา
35. สันกำแพง	241	19	19
36. สันทรายวิทยาคม	170	14	14
37. น้ำปองหลวงวิทยาคม	37	3	3
38. สันป่าตองวิทยาคม	161	13	13
39. สารภีพิทยาคม	80	6	6
40. หางดงรัฐราษฎร์ อุปถัมภ์	176	14	14
41. แม่ตื่นวิทยาคม	28	2	2
42. อมก๋อยวิทยาคม	46	4	4
43. สอดพิทยาคม	143	12	11
รวม	4569	368	348

3.2 การเก็บรวบรวมข้อมูล

ข้อมูลที่รวบรวมเพื่อทำการศึกษาวิจัย แบ่งออกได้ 2 ประเภทคือ

3.2.1 ข้อมูลปฐมภูมิ ได้แก่ ข้อมูลที่เกี่ยวกับสภาพภูมิหลัง ลักษณะส่วนบุคคล ตัวแปรที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินงาน และตัวแปรปัจจัยการดำเนินงานของกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษา โดยการเก็บข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่าง

3.2.2 ข้อมูลทุติยภูมิ ได้แก่ การศึกษาจากเอกสาร งานวิจัย วิทยานิพนธ์ และบทความที่เกี่ยวข้องกับกองทุนฯ อาทิ ข้อมูลความเป็นมา การจัดตั้งโครงการกองทุนฯ ลักษณะโครงการ และระเบียบ กฎเกณฑ์ในการดำเนินงาน

3.3 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

การศึกษาเรื่อง การประเมินผลนโยบายกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษาในโรงเรียนมัธยมศึกษาตอนปลาย จังหวัดเชียงใหม่ครั้งนี้ ได้ใช้เครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล คือ

แบบสอบถาม (Questionnaire) จำแนกเป็น 2 ชุด ได้แก่ แบบสอบถามครูหรือเจ้าหน้าที่ที่รับผิดชอบงานกองทุนฯของโรงเรียน และแบบสอบถามนักเรียนผู้กู้เงินจากกองทุนฯ ซึ่งแบบสอบถามแต่ละชุดแบ่งออกเป็น 3 ตอนด้วยกัน คือ

ตอนที่ 1 ข้อมูลเกี่ยวกับสภาพภูมิหลัง และลักษณะส่วนบุคคลของผู้ให้ข้อมูล

(1) ลักษณะส่วนบุคคลของครูหรือเจ้าหน้าที่ ได้แก่ เพศ, อายุ, ตำแหน่ง, ระดับการศึกษา และระยะเวลาที่เข้ารับผิดชอบงานกองทุนฯของโรงเรียน

(2) ลักษณะส่วนบุคคลของนักเรียน ได้แก่ เพศ, อายุ, ชั้นปี/สาขาวิชา, รายได้ของครอบครัว, ค่าใช้จ่ายส่วนตัว, วงเงินกู้ยืมที่ได้รับ, ระยะเวลาที่เข้าร่วมโครงการ และเหตุผลที่ขอกู้เงินจากกองทุนฯ

โดยใช้คำถามแบบเลือกตอบ (Check List) และคำถามแบบปลายเปิด (Open – ended Questions)

ตอนที่ 2 ข้อมูลเกี่ยวกับผลการดำเนินงาน และปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินงานของกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษา โดยใช้คำถามที่เป็นมาตรวัดแบบ Likert Scale ซึ่งแบ่งลำดับความคิดเห็นออกเป็น 5 ระดับ คือ มากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย และน้อยที่สุด โดยกำหนดการให้คะแนนแบบ Arbitrary Weighting Method (พวงรัตน์ ทวีรัตน์, 2540 : 108) ได้ดังนี้

ระดับความเห็นด้วย	น้ำหนักคะแนน		ช่วงคะแนน
	คำถามเชิงปริมาณ	คำถามเชิงนิเสธ	
มากที่สุด	5	1	4.21 – 5.00
มาก	4	2	3.41 – 4.20
ปานกลาง	3	3	2.61 – 3.40
น้อย	2	4	1.81 – 2.60
น้อยที่สุด	1	5	1.00 – 1.80

ตอนที่ 3 ข้อมูลเกี่ยวกับปัญหาและข้อเสนอแนะในการปฏิบัติงานกองทุนฯของครูหรือเจ้าหน้าที่ และการขอกู้เงินจากกองทุนฯของนักเรียน โดยใช้คำถามแบบปลายเปิด

3.4 การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลและการหาค่าสถิติในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้วิเคราะห์ข้อมูลจากแบบสอบถามด้วยโปรแกรม SPSS (Statistical Package for the Social Sciences) ดังนี้

1. วิเคราะห์ข้อมูลด้านสภาพภูมิหลัง และลักษณะส่วนบุคคลของผู้ให้ข้อมูล โดยใช้ค่าความถี่ ค่าร้อยละ ค่ามัธยฐานเลขคณิต และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน

2. วิเคราะห์ข้อมูลด้านผลการดำเนินงาน และปัจจัยการดำเนินงาน โดยใช้ค่าความถี่ ค่าร้อยละ ค่ามัชฌิมเลขคณิต และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน

3. การเปรียบเทียบความแตกต่างของค่าเฉลี่ย ด้านผลการดำเนินงานของกองทุนฯ และปัจจัยการดำเนินงานระหว่างผู้ให้ข้อมูลที่เป็นครูหรือเจ้าหน้าที่ และผู้ให้ข้อมูลที่เป็นนักเรียน โดยใช้วิธี Independent – Sample T Test

4. การวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรลักษณะส่วนบุคคลของผู้ให้ข้อมูลและผลการดำเนินงานของกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษา โดยใช้การวิเคราะห์ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ (Correlation Coefficient)

5. การวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปร โครงสร้างกองทุนฯ , ลักษณะสภาพแวดล้อมของกองทุนฯ , แนวทางการดำเนินการกองทุนฯ ,ลักษณะของครูหรือเจ้าหน้าที่ และลักษณะของนักเรียนต่อผลการดำเนินงานของกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษา โดยใช้การวิเคราะห์สัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์